

Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

**2010 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA**

**Vilnius
2011 m.**

Turiny s

I. SITUACIJA DARBO RINKOJE: PASIŪLA IR PAKLAUSA.....	3
II. DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMAS	4
III. UŽIMTUMO RĖMIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS.....	5
IV. EUROPOS SAJUNGOS FINANSUOJAMŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS.....	8
V. DARBO RINKOS PRIEMONIŲ FINANSAVIMAS	9

I. SITUACIJA DARBO RINKOJE: PASIŪLA IR PAKLAUSA

Šalyje nedarbas išliko aukštas, tačiau darbo pasiūla sumažėjo.

Per 2010 metus šalies teritorinėse darbo biržose įregistruota 303,1 tūkst. bedarbių, tai 17,9 proc. mažiau negu per tą patį laikotarpį 2009 m. Vidutiniškai per mėnesį buvo įregistruojama 25,3 tūkst. bedarbių (2009 m. – 30,8 tūkst.). Daugiausiai bedarbių į teritorines darbo biržas kreipėsi pirmąjį metų pusmetį, o nuo rugpjūčio per mėnesį registruojamų bedarbių skaičius neviršijo 20 tūkst.

Per metus bedarbių skaičius išaugo šeštadaliu.

2011 metų sausio 1 d. darbo biržos klientais buvo 311,3 tūkst. bedarbių. Palyginti su metų pradžia, bedarbių skaičius išaugo 15,8 proc., tai kur kas mažesnis augimas nei 2010 m., kai bedarbių skaičius padidėjo beveik 3 kartus.

Mažėjo bedarbių moterų ir vyrų dalies skirtumas. Jei 2009 m. moterys sudarė 42,2 proc., tai 2010 m. pabaigoje – 44,7 proc. visų bedarbių. Vyrų dalis atitinkamai sumažėjo nuo 57,8 proc. iki 55,3 proc. Nesikeitė bedarbių struktūra pagal amžių. Vyresnis kaip 50 metų amžiaus išliko beveik kas ketvirtas darbo biržos klientas (26,9 proc.). Jaunesni kaip 25 m. amžiaus – 14,4 proc. registruotų bedarbių, tai 0,1 proc. punkto mažesnė dalis nei 2009 m. Darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių registruota 258,3 tūkst. arba 83,0 proc. visų bedarbių.

Sumažėjo bedarbių, turinčių profesinę kvalifikaciją bei kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų patirtį, dalis.

2011 metų sausio 1 d. bedarbių struktūra pagal išsilavinimą, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, pakito nedaug. Bedarbių, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalis, kaip ir prieš metus, sudarė 10,6 proc., o bedarbių, turinčių aukštesnį išsilavinimą, dalis sumažėjo nuo 11,9 proc. iki 11,1 proc. Bedarbiai su viduriniu išsilavinimu sudarė 54,1 proc. (2010 metų pradžioje – 54,3 proc.), su pagrindiniu – 18,4 proc. (2010 metų pradžioje – 18,2 proc.), su pradiniu – 5,6 proc. (2010 metų pradžioje – 4,9 proc.) visų bedarbių. Profesinės kvalifikacijos neturėjo 39,1 proc. įregistruotų bedarbių (2010 metų pradžioje – 37,0 proc.).

Kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų patirties turėjo 19,3 proc. registruotų bedarbių, tai 4,4 proc. punkto mažiau nei prieš metus. (2010 metų pradžioje – 23,7 proc.). Aptarnavimo sferos ir prekybos darbuotojai – 11,5 proc. (prieš metus tokių buvo 11,2 proc.). Iki registracijos darbo biržoje dirbo nekvalifikuotą darbą 31,2 proc. bedarbių, tai 2,6 proc. punkto daugiau nei prieš metus.

Ilgalaikio nedarbo augimas buvo didžiausia 2010 metų problema.

2011 metų sausio 1 d. šalyje buvo 130 tūkst. ilgalaikių bedarbių. Jie sudarė 41,8 proc. visų bedarbių (2010 metų sausio 1 d. – 14,4 proc.). Vidutinė nedarbo trukmė išaugo nuo 5,8 mėn. 2009 metais iki 8,6 mėn. 2010 metais.

Po beveik dvejų metų pertraukos fiksuotas registruoto nedarbo mažėjimas.

2011 metų sausio 1 d. teritorinėse darbo biržose įregistruoti bedarbiai sudarė 14,4 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų. Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų per metus išaugo beveik 2,0 proc. punktais (2010 metų sausio 1 d. buvo 12,5 proc.). Aukščiausias nedarbas fiksuotas liepos mėn. pabaigoje (15,3 proc.). Antroje metų pusėje išryškėjo teigiamos darbo rinkos tendencijos: rugpjūčio mėn. pirmą kartą po beveik dvejų metų pertraukos buvo fiksuotas registruoto nedarbo mažėjimas, kuris tęsėsi iki gruodžio mėn.

Didžiuosiuose šalies miestuose registruotas nedarbas buvo mažesnis nei vidutinis šalyje.

2011 m. sausio 1 d. didžiausia darbingo amžiaus gyventojų dalis registruota bedarbiais buvo Ignalinos (21,3 proc.), Mažeikių (19,8 proc.) ir Zarasų (19,4 proc.) rajonų savivaldybėse. Mažiausiai bedarbių buvo Neringoje (5,7 proc.), Birštone (10,7 proc.) ir Šiaulių mieste (11,3 proc.).

Iš didžiųjų šalies miestų išsiskyrė Panevėžys, kuriame nedarbas viršijo šalies vidurkį ir siekė 16,2 proc.

Palyginti su 2010 metų pradžia, registruotas nedarbas augo visose šalies savivaldybėse, išskyrus Šiaulių miestą, kur fiksuotas 0,1 proc. punkto mažėjimas.

Didėjusi darbo jėgos paklausa rodė teigiamą posūkį darbo rinkoje.

Per 2010 metus buvo įregistruota 148,2 tūkst. laisvų darbo vietų, iš jų apie 60 proc. skirtos neterminuotam įdarbinimui. Darbo jėgos paklausa, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, išaugo apie 61 proc.

Laisvų darbo vietų pasiskirstymas paslaugų sektoriuje sudarė 51,3 proc., pramonėje – 23,9 proc., statyboje – 18,1 proc., žemės ūkyje – 6,7 proc. Palyginti su 2009 metų tuo pačiu laikotarpiu, laisvų darbo vietų dalis statyboje išaugo 6,7 proc. punkto, pramonėje – 2,6 proc. punkto, o žemės ūkio sektoriuje sumažėjo 0,2 proc. punkto. Paslaugų sektoriuje, palyginti su 2009 metais, fiksuotas 9,5 proc. punkto darbo jėgos paklausos mažėjimas. Labiausiai, daugiau kaip 2 kartus, augo terminuoto darbo paklausa.

Kvalifikuotiems darbininkams įregistruota 27,2 proc. visų laisvų darbo vietų (2009 m. – 23,7 proc.). Nekvalifikuotų darbininkų poreikio dalis, palyginti su 2009 metais, šiek didesnė – 25,4 proc. (2009 m. – 24,5 proc.).

II. DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMAS

Tarpininkavimo įdarbinant paslaugos padėjo grąžinti į darbo rinką beveik 200 tūkst. žmonių.

Darbo biržos klientai, atsižvelgiant į jų poreikius, gebėjimus įsisavinti informaciją bei darbo rinkos reikmes, informuojami ir konsultuojami individualiai arba grupėmis. Darbo biržos specialistai, derindami darbo pasiūlą ir paklausą, per 2010 metus tarpininkavo įdarbinant 191,2 tūkst. asmenų. Įdarbinta 57 proc. daugiau negu per 2009 metus (121,8 tūkst.).

Į nuolatinį darbą įdarbinta 69,5 proc. asmenų. Jaunimas iki 25 m. amžiaus sudarė 19 proc. įdarbintų bedarbių, vyresni nei 50 m – 16 proc. Moterų įdarbinta mažiau negu vyrų (41,1 proc. įdarbintųjų). Beveik kas penktas įdarbintas – ilgalaikis bedarbis (21,1 proc. įdarbintųjų).

Laisvų darbo vietų užpildymo trukmė sudarė 0,45 mėn., palyginti su 2009 metais, ir sumažėjo 0,03 mėn.

Išaugo privačių tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjų skaičius.

2010 m. gruodžio 31 d. šalyje veikė 82 tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjai, pranešę Lietuvos darbo biržai apie savo statusą. 2009 metais tuo pačiu laikotarpiu 42 įdarbinimo užsienyje tarpininkavimo organizacijos (įmonės), turinčios Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduotas licencijas, užsienyje įdarbino 1559 asmenis. Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikėjai Lietuvos darbo biržai nurodė, jog 2010 metais įdarbino 3736 žmones, iš jų Lietuvoje – 992 ir užsienyje – 2744.

Sumažėjo įdarbintų trečiųjų šalių piliečių.

Siekdama patenkinti atskirų ekonominių sektorių kvalifikuotos darbo jėgos poreikį, taip pat dėl gamybinio būtinumo įmonėse, Lietuvos darbo birža 2010 m. išdavė 1,8 tūkst. leidimų dirbti užsieniečiams Lietuvos Respublikoje. Per 2010 metus jų buvo išduota 4,3 karto mažiau negu 2008 metais ir 1,2 karto mažiau negu 2009 metais.

2010 metais išduotų leidimų dirbti užsieniečiams Lietuvos Respublikoje skaičiaus pasiskirstymo struktūra pagal ekonominės veikos rūšis labai pasikeitė. Daugiausiai leidimų užsieniečiams buvo išduota dirbti paslaugų sektoriuje – 82 proc., pramonės sektoriuje – 15 proc. ir vos 3 proc. – statybos sektoriuje. Palyginti su 2009 metų tuo pačiu laikotarpiu, 33 proc. padidėjo išduotų leidimų dirbti paslaugų sektoriuje bei 17 proc. sumažėjo leidimų dirbti statybos sektoriuje.

Daugiausiai, 63 proc., leidimų užsieniečiams išduota dirbti tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonių vairuotojais, 8 proc. – metalinių laivų korpusų surinkėjais, 5 proc. – suvirintojais, 5 proc. – restoranų virėjais, bankinės sistemos konsultantais – 3 proc. visų leidimų dirbti Lietuvoje.

Ekonominiu sunkmečiu darbo birža glaudžiau bendradarbiavo su darbdaviais.

Siekdamos didinti bedarbių užimtumą bei geriau tenkinti darbdavių kvalifikuotos darbo jėgos poreikį, teritorinės darbo biržos ieškojo naujų darbdavių, galinčių aktyviai dalyvauti įgyvendinant užimtumo rėmimo priemones. 2010 m. gruodžio 31 d. duomenimis, buvo aptarnauta beveik 52 tūkst. darbdavių. Tai sudaro 65 proc. šalyje realiai veikiančių įmonių skaičiaus.

Daug dėmesio skirta savitarnos principu veikiančioms paslaugoms populiarinti. Teritorinėse darbo biržose organizuojamų seminarų ir tikslinių vizitų pas darbdavius metu įmonių atstovai buvo mokomi naudotis Lietuvos darbo biržos sukurtomis elektroninėmis paslaugomis. Per 2010 metus šalies darbdaviai internetu įregistravo 28,6 tūkst. laisvų darbo vietų.

Naujų darbo vietų steigimui skatinti, įsteigtos metinės Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos darbo biržos darbdavių nominacijos viešai padėkai ir apdovanojimams. 2010 m. tradiciškai buvo pagerbtos įmonės, sukūrusios naujų darbo vietų be papildomo darbo biržos finansavimo, iniciatyvūs asmenys, kurie ryžosi pradėti verslą ir suteikti užimtumą kitiems bedarbiams.

Tarpininkavimo įdarbinant paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės padėjo integruoti į darbo rinką bedarbius, praradusius su ja ryšį.

Siekiant didinti teritorinių darbo biržų specialistų dėmesį asmenų, praradusių ryšius su darbo rinka, integravimui į darbo rinką intensyvinti ir užkirsti kelią nepagrįstam įvairių piniginių išmokų gavėjų skaičiaus augimui, buvo diegiamas naujas klientų aptarnavimo modelis. Aktyvinimo veiksmai buvo taikyti 78 tūkst. bedarbių, iš jų 48 tūkst. asmenų, kurie gauna socialines pašalpas. Pasiiekti rezultatai: išduota 40,7 tūkst. rekomendacijų įsidarbinti, 11,7 tūkst. (15 proc.) bedarbių įdarbinti, 6,4 tūkst. (8 proc.) bedarbių įsidarbino savarankiškai, 10,9 tūkst. (14 proc.) bedarbių neteko bedarbio statuso arba savo noru atsisakė darbo biržos paslaugų, 8,6 tūkst. (11 proc.) bedarbių nusiųsti į aktyvios darbo rinkos priemones.

III. UŽIMTUMO RĖMIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

Atleidimų įmonėse pasekmėms švelninti, buvo rengiamos ir įgyvendinamos prevencinės programos.

Teritorinės darbo biržos, suderinusios su darbdaviais, rengė tikslines prevencinių veiksmų programas atleidimų įmonėse pasekmėms sušvelninti. Per 2010 metus parengtos 59 prevencinių

veiksmų programos, kuriose numatyta 0,5 tūkst. išpėtų apie atleidimą asmenų įtraukti į aktyvios darbo rinkos politikos priemones, 0,7 tūkst. – įdarbinti į įregistruotas darbo biržose laisvas darbo vietas. Išpėtų apie atleidimą žmonių psichologinei įtampai sumažinti ir padėti jiems pasirengti savarankiškai aktyviai darbo paieškai, 1,4 tūkst. asmenų buvo suteiktos informavimo, konsultavimo, individualios veiklos planavimo ir tarpininkavimo įdarbinant paslaugos. Visose įmonėse, pranešusiose apie grupės darbuotojų atleidimus, vyko informacinio pobūdžio susitikimai. Konsultacijų su atleidžiamais darbuotojais metu teikiama informacija apie įsidarbinimo, profesinio mokymo galimybes, situaciją darbo rinkoje, išsiaiškinama atleidžiamų darbuotojų motyvacija, suteikiama pagalba ieškant darbo, darbuotojai rengiami integravimuisi į darbo rinką.

Jaunimo užimtumui didinti taikytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, teiktos informavimo ir konsultavimo paslaugos.

Viena iš labiausiai nuo krizės nukentėjusių socialinių grupių – jaunimas. Teritorinės darbo biržos teikė pagalbą jauniems žmonėms, kuo greičiau juos įtraukiant į darbo rinką, norint išvengti ilgalaikio nedarbo spąstų.

Iš viso 2010 metais teritorinėse darbo biržose įregistruota 73,9 tūkst. jaunų bedarbių iki 25 m. amžiaus, tai 7,2 proc. mažiau nei 2009 metais. Jauni asmenys sudarė 24,4 proc. visų registruotų bedarbių – tai 2,8 proc. punkto daugiau, nei 2009 metais (21,6 proc.). Beveik kas antras jaunuolis darbo ieškojo pirmą kartą (45,7 proc.) arba neturėjo profesinės kvalifikacijos (52,7 proc.), todėl negalėjo konkuruoti darbo rinkoje.

2010 metais 34,1 tūkst. jaunuolių įdarbinti (trečdaliu daugiau nei 2009 m.), 11,4 tūkst. nusiųsti į aktyvios darbo rinkos politikos priemones.

2010 metais vienuolikoje šalies Jaunimo darbo centrų (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje, Akmenėje, Marijampolėje, Tauragėje, Telšiuose ir Utenoje) informavimo ir konsultavimo paslaugos suteiktos 227,7 tūkst. darbo ieškančių asmenų. Jaunimo darbo centruose įvairiuose renginiuose ir užsiėmimuose dalyvavo, mokėsi atrasti savo stipriąsias puses, išsiaiškinti, kokie jų sugebėjimai galėtų būti patrauklūs darbdaviui, ugdė motyvaciją ir įgūdžius ieškoti darbo ir siekti profesinės karjeros apie 47 tūkst. asmenų.

Aktyviose darbo rinkos politikos priemonėse dalyvavo ir padidino savo užimtumo gebėjimus, įgijo kvalifikaciją ar darbo patirtį, gavo paramą įsitvirtinti darbo rinkoje ar organizuoti savarankišką užimtumą 75,4 tūkst. ieškančių darbo asmenų, iš jų 59,3 tūkst. nusiųsti 2010 m.

Profesinius gebėjimus ir konkurencines galimybes padidino 13,7 tūkst. darbo ieškančių žmonių.

Daugiausiai žmonių įgijo paslaugų sektoriaus kvalifikacijas – 7,0 tūkst., pramonės sektoriaus – 2,0 tūkst., statybos sektoriaus – 3,0 tūkst., žemės ūkio – 0,1 tūkst.. Daugiausiai parengta pardavėjų, suvirintojų, virėjų, apskaitininkų, apdailininkų, konditerių, padavėjų, barmenų, slaugytojų padėjėjų, kirpėjų, autotransporto priemonių remonto darbuotojų.

Nekvalifikuoti bedarbiai sudarė 84 proc. dalyvavusių profesiniame mokyme. Beveik kas trečias – kaimo gyventojas, beveik kas antras – jaunuolis iki 25 metų amžiaus, kas septintas – vyresnis nei 45 m. Ilgalaikiai bedarbiai sudarė 30 proc. profesinio mokymo dalyvių.

Per ataskaitinį laikotarpį įdarbinimas per 6 mėn. po profesinio mokymo siekė 32 proc.

Parama integravimuisi į darbo rinką suteikta 51,3 tūkst. darbo ieškančių asmenų.

Didžiausią dalį remiamojo įdarbinimo priemonių dalyvių sudarė dirbantys viešuosius darbus – 62 proc. ir įdarbinti subsidijuojant – 24 proc.

Įdarbinimas subsidijuojant suteikė galimybes 12,3 tūkst. darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų sugrįžti į darbo rinką. Beveik kas trečias priemonės dalyvis vyresnis nei 50 metų ar ilgalaikis bedarbis, kas penktas – jaunuolis iki 25 m. amžiaus, kas keturioliktas – neįgalus asmuo.

Priemonę įgyvendino 7,3 tūkst. darbdavių, iš kurių 97 proc. yra smulkaus ir vidutinio verslo atstovai.

Dalyvaudami darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonėje 6,5 tūkst. asmenų, pradedančių darbo veiklą pagal įgytą kvalifikaciją, baigusią profesinės reabilitacijos programas, nedirbusių 2 ir daugiau metų bei ilgalaikių bedarbių įtvirtino profesines žinias, įgijo ar atnaujino darbo įgūdžius tiesiogiai darbo vietose. Kas antras dalyvis – jaunuolis iki 25 m. ar ilgalaikis bedarbis.

Viešieji darbai – laikinas užimtumo rėmimas buvo suteiktas 31,9 tūkst. darbo ieškančių asmenų, iš jų 6,3 tūkst. – ekonominius sunkumus patiriančių įmonių darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo laiką. Kaimo gyventojai sudarė 44 proc. dalyvių, vyresni kaip 50 metų darbingo amžiaus asmenys – 25 proc.

Viešieji darbai buvo skirti šalies savivaldybių viešųjų darbų programoms įgyvendinti, Kauno, Alytaus, Kaišiadorių ir Varėnos rajonų aukšto nedarbo teritorijose – stichinės nelaimės padariniams likviduoti ir darbo vietoms išsaugoti ekonominius sunkumus patiriančiose įmonėse.

Buvo atlikti darbai, teikiantys socialinę naudą vietos bendruomenėms ar palaikantys socialinę infrastruktūrą. Užsodinta 481,3 ha miškų, sutvarkyta 16102,2 ha parkų, kapinių, paplūdimių ir vandens telkinių, 796 socialinės bei visuomeninės paskirties objektuose atlikti smulkaus remonto ir rekonstrukcijos darbai, sutvarkyta 815 istorijos ir kultūros paveldo objektų.

Darbo vietoms išsaugoti skirtus viešuosius darbus organizuojančių ekonominius sunkumus patiriančių įmonių tarpe 98 proc. sudaro smulkaus ir vidutinio verslo įmonės. Viešųjų darbų programoje dalyvavo 2,3 tūkst. darbdavių.

Pagal darbo rotacijos priemonę įdarbinta 0,6 tūkst. žmonių.

Jie laikinai pakeitė įmonių darbuotojus tikslinių atostogų metu ar kolektyvinėse sutartyse numatytais atvejais. 87 proc. priemonės dalyvių sudarė moterys, 21 proc. – jaunimas iki 25 metų, 18 proc. – ilgalaikiai bedarbiai, 8 proc. – vyresni nei 50 metų darbingo amžiaus asmenys.

Kas antras asmuo darbo rotacijai įdarbintas paslaugų sektoriuje, kas penktas – pramonės.

Pagal paramos darbo vietoms steigti priemonę sukurta 270 darbo vietų ir kompensuota 6,2 tūkst. verslo liudijimo įsigijimo išlaidų.

Įsteigtos 86 darbo vietos neįgaliesiems, kuriems nustatytas iki 55 proc. darbingumo lygis. Jiems įsteigtos vairuotojų, technologinės linijos, staklių, katilinės, skalbyklos mašinų operatorių, virėjų, darbininkų, katilinės kūrėjų ir pardavėjų, vadybininkų, staklininkų ir valytojų, automobilių plovėjo, sandėlininko, transporto parko inžinieriaus, baldininko, apšvietimo įrangos montuotojo, administratoriaus, įrankių galastojų, dažytojų, laboranto, traktorininko, svėrėjo, serviso meistro, konditerio, apskaitininko, spaudėjo, makaronų gamintojo, pilstytojo į butelius rankomis, taros plovėjo, mechanizatoriaus, autoremontininko, masažuotojo, slaugytojo, veisėjo ir kepėjo darbo vietos.

Vyriausybės patvirtintose aukšto nedarbo teritorijose įgyvendinti 36 Vietinių užimtumo iniciatyvų (VUI) projektai.

VUI projektai buvo įgyvendinti 23 savivaldybių teritorijose, įsteigtos 127 naujos darbo vietos. Verslo plėtrai kaimo vietovėse plėtoti, 58 proc. projektų įgyvendinta kaime, sukuriant 69

naujas darbo vietas. 20 projektų įgyvendinta pramonės sektoriuje, paslaugų sektoriuje – 10, statybos – 6.

Savarankiško užimtumo rėmimo priemonės padedami, sau darbo vietas įsteigė 43 neįgalieji asmenys, kuriems nustatytas iki 40 proc. darbingumo lygis. Buvę bedarbiai įsteigė 14 darbo vietų darbo biržos siūstiems bedarbiams įdarbinti.

Pasinaudoję valstybės teikiama pagalba iš Užimtumo fondo lėšų, neįgalieji susikūrė šias darbo vietas: naminių gyvūnų augintojo (8), darbininko ir pardavėjo (po 4); autoremontininko (po 3), administratoriaus, fotografo, juristo, traktorininko ir baldininko (po 2), kirpėjo, verslo konsultanto, bitininko, masažuotojo, juvelyro, kino operatoriaus, fizinės gerovės specialisto, kompiuterių techniko, projekto vadovo, avalynės taisytojo, plastikinių langų ir durų montuotojo, staliaus, siuvėjo ir vairuotojo (po 1). Darbdaviai (buvę bedarbiai) įsteigė 3 darbo vietas virėjams, vairuotojams ir baldininkams (po 2), pardavėjui, kepėjui, ūkvedžiui, darbininkui, transporto parko inžinieriui, projekto administratoriui ir apšvietimo įrangos montuotojui (po 1) ir į naujai įsteigtas darbo vietas įdarbino darbo biržos siūstus bedarbius.

Nuo 2010 m. liepos 1 d. pradėta taikyti nauja priemonė – verslo liudijimo įsigijimo išlaidų kompensavimas. **Patenkinti 6,2 tūkst. prašymai kompensuoti verslo liudijimo įsigijimo išlaidas.**

Bedarbių teritorinio judumo rėmimo programoje dalyvavo 192 asmenys.

Bedarbiams, įsidarbinusiems darbo vietose, nutolusiose nuo jų gyvenamosios, nustatytą laikotarpį kompensuojamos kelionės į darbą ir atgal bei apgyvendinimo išlaidos.

Profesinės reabilitacijos programoje dalyvavo 0,6 tūkst. asmenų.

Daugiausiai neįgaliųjų asmenų pasirinko galimybę įgyti apskaitininko, įmonės darbo organizatoriaus, smulkaus verslo administratoriaus ir verslo organizatoriaus, dailiųjų medžio dirbinių bei meninių odos dirbinių gamintojo, sandėlininko, floristo – gėlių pardavėjo, juvelyro, manikiūrininko ir pedikiūrininko kvalifikaciją. Iš viso neįgalieji mokėsi pagal 100 skirtingų mokymo programų.

Valstybės parama garantavo neįgaliųjų darbą socialinėse įmonėse.

Socialinių įmonių reikalų komisija prie Lietuvos darbo biržos išnagrinėjo 37 juridinių asmenų prašymus socialinės įmonės statusui suteikti. Socialinės įmonės statusas suteiktas 28 įmonėms, iš kurių 14 – socialinės įmonės statusas ir 14 – neįgaliųjų socialinės įmonės statusas. Socialines įmones administruoja 9 teritorinės darbo biržos. Dauguma įmonių įsteigtos Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Metų pabaigoje veikė 130 socialinių įmonių, iš kurių 90 turėjo neįgaliųjų socialinės įmonės statusą. Socialinėse įmonėse dirbo 3,6 tūkst. darbuotojų, iš kurių 68,6 proc. priklausė tikslinėms grupėms.

IV. EUROPOS SĄJUNGOS FINANSUOJAMŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos darbo birža 2010 m. vykdė 9 Europos socialinio fondo finansuotus projektus, kurių veikloms įgyvendinti panaudota 196 mln. Lt.

Buvo tęsiamas keturių Europos struktūrinių fondų finansuojamų projektų įgyvendinimas. Įgyvendinant ESF projektus „Bedarbių užimtumo didinimas“, „Įsidarbinimo galimybių didinimas“ ir „Laikinieji darbai“, į aktyvios darbo rinkos politikos priemonės įtraukta 21,5 tūkst. asmenų (5,7 tūkst. ne visą darbo laiką dirbančių asmenų iš ekonominius sunkumus patiriančių įmonių išsaugoti

darbo vietas). Vykdamas projektą „Profesinės reabilitacijos paslaugų teikimas“ profesinės reabilitacijos programose dalyvavo 323 neįgalieji.

2010 m. pradėti 5 nauji ESF projektai, kurių veikloms vykdyti skirta 64,7 mln. Lt. Šie projektai padėjo 25,4 tūkst. asmenų užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų, profesinės reabilitacijos programose dalyvavo 253 neįgalieji bei socialinėse įmonėse dalyvavo 3533 neįgalieji, iš kurių 2686 buvo mokama darbo užmokesčio ir socialinio draudimo dalinė kompensacija, 120 asistentų darbo funkcijas padėjo atlikti 843 neįgaliesiems ir mokymuose dalyvavo 4 neįgalieji.

V. DARBO RINKOS PRIEMONIŲ FINANSAVIMAS

Lietuvos darbo biržos vykdomoms darbo rinkos programoms finansuoti naudojamos konsoliduotos lėšos. Darbo rinkos priemonėms įgyvendinti panaudota 707,2 mln. litų, iš jų 486,2 mln. litų iš Užimtumo fondo, 18,6 mln. litų iš Valstybės biudžeto ir 202,3 mln. litų iš Paramos lėšų.

Aktyvios darbo rinkos politikos programoms finansuoti panaudota 179,6 mln. litų arba 27,6 mln. litų daugiau negu 2009 metais (152,0 mln. litų).

Nedarbo socialinio draudimo išmokoms mokėti panaudota 394,8 mln. litų. Per 2010 metus bedarbiams išmokėta 144,5 mln. litų mažiau negu 2009 metais (539,3 mln. litų). Socialinėms įmonėms administruoti panaudota 24,2 mln. litų arba 3,1 mln. litų daugiau negu 2009 metais (21,1 mln. litų), profesinės reabilitacijos paslaugoms teikti ir profesinės reabilitacijos pašalpų mokėjimui finansuoti panaudota 11,5 mln. litų arba 2,2 mln. litų daugiau negu 2009 metais (9,3 mln. litų), Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo finansuojamoms priemonėms – 2,4 mln. Lt arba 2,3 mln. Lt daugiau negu 2009 metais (0,1 mln. litų).